

Notitie

Onderwerp DSO Voornemens PI-24 (Q4-2022)

Aard van de behandeling:

Ter besluitvorming

Voorgesteld PR Besluit:

1. Akkoord te gaan met de voornemens op hoofdlijnen voor PI-24.
2. Deze voornemens ter besluitvorming door te geleiden naar het Opdrachtgevend Beraad.
3. Kennis te nemen van de relatie van deze voornemens tot het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevi

Gevolgen uitstel

Na de PI-dagen is duidelijk geworden dat de Omgevingswet niet op 1 januari 2023 in werking zal treden. Dit heeft gevolgen voor de planning van PI-24. Deze notitie bevat de planning zoals deze in de PI-dagen tot stand is gekomen en is daarmee op enkele onderdelen achterhaald.

Het uitgangspunt voor het lopende kwartaal is:

- In principe blijft de planning ongewijzigd. Alles is gericht op een zo goed mogelijk werkend stelsel en daarmee is de bestaande planning een no-regret planning.
- Activiteiten die direct waren gericht op inwerkingtreding per 1 januari 2023 zijn on hold gezet. Zo zou er bij het loket iets ontwikkeld worden om het overgangsmoment zo soepel mogelijk te laten verlopen en moesten er nog wat draiboeken ontwikkeld worden. Die zijn anders op 1 juli dan op 1 januari.
- Er komt geen stop op de releases in PI-24. Ook de resultaten van sprint 5 en 6 kunnen dus op de gebruikelijke wijze naar de verschillende omgevingen worden uitgerold.

De voorkeur van de Minister is om de datum voor inwerkingtreding nu op 1 juli te bepalen. Samen met betrokken partijen wordt een strategie uitgewerkt die als kader dient voor de planning van het komende half jaar. Zo is de vraag of de stabiliseringsafspraken volledig gehandhaafd moeten blijven, maar willen we ook geen functionaliteiten ontwikkelen met (grote) impact voor leveranciers of eindgebruikers. Goede afstemming met de implementatie- en wetgevingssporen is hierbij noodzakelijk en mogelijk spelen ook financiën een rol in de mogelijkheden

voor de invulling van het komende half jaar. De bedoeling is om binnen enkele weken een strategie voor het komende half jaar ter besluitvorming voor te leggen.

Aanleiding

Op 19 en 20 september 2022 heeft ter voorbereiding van de DSO-LV ontwikkeling in het vierde kwartaal de gebruikelijke planningstweedaagse plaatsgevonden.

Voorafgaand aan de tweedaagse is intensief gesproken over de planning en prioritering voor PI-24. Hierbij spelen met name de afgesproken kaders m.b.t. de stabiliseringsperiode een belangrijke rol. In het BO is afgesproken dat deze periode duurt vanaf 1 april 2022 tot en met het eerste kwartaal na inwerkingtreding. Op 25 maart 2022 is via een schriftelijke ronde in het OGB-IWT vastgesteld hoe deze stabiliseringsperiode in de praktijk wordt ingevuld en hoe besloten kan worden over onderwerpen waarvoor een uitzondering op de stabiliseringsperiode nodig is. Het uitgangspunt voor de ontwikkeling is "nee, tenzij", waarbij een aantal categorieën van ontwikkelen zoals bijvoorbeeld het oplossen van bevindingen en het verder stabiel maken van de ketens wel doorgang moeten vinden. Er zijn voor PI-24 geen onderwerpen in de planning opgenomen die besluitvorming in de uitzonderingsprocedure vragen.

Factoren buiten de voortbrenging van DSO wegen mee in hoe er gepland kan worden. Zo moet niet alleen het DSO-LV op tijd stabiel genoeg werken, maar moeten softwareleveranciers waar nodig ook op tijd hun software kunnen aanpassen en moet er voldoende ondersteuning geleverd kunnen worden aan het oefenen met het DSO en het indringend testen in de hele keten.

Hoewel we niet van het ene op het andere moment grote sprongen zien in de toename van oefenen, groeit de intensiteit hiervan wel gestaag. In de afgelopen tijd wordt hierbij ook gebruik gemaakt van software die automatisch bijvoorbeeld vergunningaanvragen of meldingen indient. Op die manier heeft een bevoegd gezag met relatief weinig inspanning data klaar staan om het eigen behandelproces mee te beproeven. Het gebruik van dergelijke middelen heeft mogelijk wel gevolgen voor de wijze waarop het DSO belast wordt, daarom houden we hierop de vinger aan de pols om tijdig te signaleren of bijvoorbeeld bij bepaalde componenten opgeschaald moet worden.

De verwachting is dat in de komende tijd het oefenen verder zal toenemen. Daarnaast lopen de IKT ("Indringend Keten Testen") trajecten nog door, waarbij nu specifieke onderwerpen zoals de visualisatie van data uit de Overbruggingsfunctie en (mogelijk) TAM's aan de orde zijn. Het doel is nog altijd een meer systematisch onderbouwd beeld te geven van de werkbaarheid van het DSO, dat wil zeggen DSO-LV en de decentrale systemen. Een aandachtspunt bij zowel het oefenen als het testen in IKT is dat een aantal instrumenten en functionaliteiten nog slechts in beperkte mate beproefd is. Dit kan betekenen dat extra ondersteuning gewenst is en dat de kans groter is dat hier toch nog aanpassingen nodig zijn.

De planning van PI-24 is gebaseerd op inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2023. Dat is op dit moment de geplande datum en de enige manier om deze mijlpaal te halen is daar ook volop van uit te gaan. Dit betekent dat de planning een aantal specifieke stappen kent in de

voorbereiding op de inwerkingtreding, zoals het laden van productiecontent van het Rijk en de bruidsschat. Daarnaast is de laatste fase van het PI uitsluitend gericht op de livegang. Als gevolg hiervan zal de software die tot en met sprint 4 wordt ontwikkeld nog beschikbaar komen op de PRE en PROD omgeving, wat daarna nog wordt ontwikkeld volgt pas na IWT. De laatste release voor inwerkingtreding zal rond 1 december worden uitgebracht, daarna kunnen alleen nog hotfixes op basis van expliciete besluitvorming worden toegepast bij blokkerende bevindingen. Een uitzondering vormt mogelijk de Viewer Regels en Kaart met nog een extra release in december.

Wat betreft de inhoud van PI-24 wordt nagenoeg alle capaciteit ingezet op het oplossen van bevindingen (known issues en eventueel nieuwe bevindingen uit testen en oefenen), ondersteuning van leveranciers en bevoegd gezagen, het afronden van lopende zaken en het waar nodig op peil brengen van de beheerprocessen. Functioneel wordt alleen de mogelijkheid van ketenmachtigingen via eHerkenning toegevoegd dat wordt gebruikt door enkele partijen om namens anderen op grote schaal verzoeken in te dienen.

Hoewel alle ogen gericht zijn op de inwerkingtreding, wordt door veel teams ook vooruitgekeken naar de periode na inwerkingtreding. Analysewerk voor een aantal grote onderwerpen zoals concurrent versioning moet nu worden uitgevoerd om de ontwikkeling na iwt te kunnen starten.

Toelichting

Ontwikkeling op basis van SAFe/Agile methode

Sinds begin 2017 wordt ontwikkeld op basis van de SAFe/Agile methode. De toepassing hiervan, kaders en wijze van prioriteren en plannen zijn steeds constant. Een beschrijving hiervan is in de bijlagen opgenomen.

Grotere issues

Teams geven prioriteit aan het oplossen van verstoringen en bugs¹. De verwachting is dat uit het IKT en het oefenen nog wel de nodige feedback zal komen. Het volume van de test- en oefenactiviteiten neemt toe, waarbij scenario's aan de orde zijn die tot nu toe nog weinig zijn beproefd.

Feedback kan bestaan uit meldingen over verstoringen (time-out, werkt niet, foutmelding enz), maar ook uit feedback op de werking: ik begrijp niet wat ik hier moet doen, ik kan het niet vinden, het zou veel fijner zijn als het zo werkte. Dergelijke feedback is net zo belangrijk, maar soms wel minder urgent om op te

¹ Hieronder verstaan we zowel bekende issues die nog niet zijn opgelost als nieuwe bevindingen. Teams hanteren over het algemeen een timebox voor het oplossen van bevindingen. Ernstige verstoringen (P1) gaan altijd voor, ook als hiervoor de planning moet worden opgebroken.

lossen, evenals wensen die naar aanleiding van testen of oefenen worden aangeleverd.

Capaciteit van de teams

Het uitgangspunt van de SAFe methode is dat de capaciteit van teams constant is en dit is ook de afspraak met de OBO's. Op deze manier is voorspelbaar hoeveel werk er in een kwartaal per team verzet kan worden en daarmee ook welke kosten hiermee gemoeid zijn. De afwegingen gaan dus over welke onderwerpen de grootste prioriteit kennen. Soms is capaciteit niet helemaal constant vanwege ziekte of personeelsverloop. In het komende kwartaal speelt de vakantieperiode een rol, al verschilt het per team hoe groot de impact daarvan is.

De Tactische Beheer Organisatie stuurt de facto de ontwikkeling en het beheer van het DSO-LV aan. De overall verantwoordelijkheid voor afbouw berust bij de programmadirecteur DSO in het bestaande interbestuurlijke programma Aan de Slag en in de bestaande stuurlijnen van de Programmaraad en het OGB. In de tussentijd is de transitie gaande naar een volledige aansturing via SBO-TBO.

Samenhang met andere trajecten

We plannen de ontwikkeling van het DSO-LV in samenhang met de interbestuurlijke roadmap "Route 2022", zodat we goed kunnen sturen op afhankelijkheden die er zijn tussen de implementatiesporen van bevoegde gezagen, softwareleveranciers en het DSO-LV. Deze relatie wordt steeds belangrijker naarmate de inwerkingtreding van de wet dichterbij komt. Er zijn overigens voor het DSO-LV geen mijlpalen meer in de roadmap die betrekking hebben op het beschikbaar komen van nieuwe functionaliteiten.

Gedurende het PI kan de planning worden beïnvloed door zaken die weliswaar los staan van de ontwikkeling op zich, maar wel kunnen ingrijpen op capaciteit of planning. Dit geldt in elk geval voor de volgende onderwerpen:

- Indringend ketentesten (IKT)
 - o Uit het IKT komen bevindingen voort die opgelost moeten worden. In Fase 1 hebben we gezien dat het aantal bevindingen beperkt is gebleven. In Fase 2 voorzien we echter meer complexe scenario's waardoor we rekening moeten blijven houden met een impact hiervan op de planning. Bevindingen uit het IKT worden wel apart gerapporteerd, maar de afhandeling vindt plaats via het reguliere bevindingen proces.
- Ondersteuning bij het oefenen
 - o Er tekent zich inmiddels een patroon af waarbij het oefenen gestaag toeneemt, maar voorspellingen hierover blijken nauwelijks goed te maken. Omdat echt grote pieken tot dusverre uitblijven
- Externe ontwikkelingen
 - o Vanwege aflopende contracten en organisatieveranderingen zal de LVBB op termijn overstappen op het Standaard Platform. Dat gebeurt nog niet in PI-24, maar voorbereidingen hiervoor moeten wel getroffen worden.

- Logius verwacht in PI-24 een nieuwe versie van de COR (Centraal OIN Register) uit te brengen, waar ook aanpassingen in DSO-LV voor nodig zijn. Dit zijn echter gewenste aanpassingen en de impact hiervan is beperkt.
- Politiek
 - De Eerste Kamer neemt naar verwachting op of rond 8 november een definitief besluit over de vraag of de Omgevingswet op 1 januari in werking kan treden. Er is het nodige uitgewerkt aan “wat als” scenario’s, bijvoorbeeld een scenario waarbij de EK nog later een besluit wil nemen of een scenario waarbij al wel productiedata geladen zijn maar de EK niet akkoord gaat met inwerkingtreding. De gevolgen van deze scenario’s zijn moeilijk te voorspellen. Zo zal bij een “nee” van de EK waarschijnlijk niet direct een nieuwe datum bekend zijn. In deze planning zijn om deze reden niet meerdere scenario’s uitgewerkt, maar is alles gericht op 1 januari 2023. Zodra definitief bekend is of 1 januari de datum is wordt met alle stakeholders bekeken hoe de verdere route eruit moet zien.

Thema PI-24: Get the party started

Het thema voor het nieuwe increment is altijd een knipoog naar het bovenliggende PI-doel: wat is de kern van wat we willen bereiken? Na verschillende keren uitstel van de inwerkingtreding werken we opnieuw aan livegang. Het ingewikkelde proces met allerlei onderzoeken, de nodige (vaak negatieve) media-aandacht en een onzeker politiek proces hebben een negatieve invloed op de motivatie van betrokkenen. Voor livegang, en dat is niet anders dan wanneer er een andere datum zou zijn, is echter volop de drive en de energie van alle betrokken partijen nodig om er een succes van te maken. Als de wil er niet is kan het niet slagen. Het thema beoogt dan ook een hart onder de riem te zijn voor het hele werkveld: laten we vooral van start gaan, pas dan kunnen we echt meters maken.

Waar functionele aanpassingen nodig zijn maken we expliciet een afweging over nut en noodzaak daarvan. Er geldt hierbij een “nee, tenzij” principe. Voor onderwerpen waarvoor partijen een uitzondering op de afspraken van de stabiliseringsperiode wensen wordt een besluit van het OGB gevraagd.

Prioriteiten in PI-24

De prioritering voor PI-24 is nagenoeg gelijk aan die van de voorgaande kwartalen, maar nog sterker

Oplossen van operationele verstoringen.

1. Ondersteunen van het oefenen en testen, problemen oplossen, leveranciers helpen enz.
2. Robuustheid, performance, productierijpheid
3. Functionaliteit (op basis van uitzonderingsbesluiten)
 - a. Afbouw IWT
 - b. Urgente doorontwikkeling
 - c. Overige zaken.

Net als in het afgelopen kwartaal bekijken we op de tweewekelijkse sprintdemo dagen steeds gezamenlijk de resultaten, waarbij ook wordt besproken of er aanleiding is wijzigingen in de planning aan te brengen en zo ja waar dan de prioriteiten moeten liggen.

Ook wordt in het PIBO al enige tijd een heads-up gegeven in hoe het met oefenen staat voor zover dit consequenties heeft voor het PI: hoeveel wordt er geoefend, hoe loopt het verwerken van feedback, welke ondersteuningsvraag ligt er, waar moeten geplande features mogelijk toch van de planning af of waar ontstaat juist ruimte. De impact van het oefenen op de voortbrenging van het DSO kan hierbij per team sterk verschillen.

Planningsproces en breakouts

We kennen voor het DSO een voorbereidingsproces, de funnel². Hierin worden onderwerpen geprioriteerd, geanalyseerd en geschikt gemaakt om eventueel gerealiseerd te worden. Daartoe moet aan een aantal criteria voldaan zijn, zoals voldoende duidelijke uitwerking, een globale inschatting van de omvang en de impact, de financieringsstroom en de goedkeuring daarop enzovoorts.

We hebben gemerkt dat we nog net niet zo ver zijn dat een PI planning grotendeels gemaakt kan worden op basis van de program backlog, ofwel onderwerpen die eerder al het funnelproces geheel doorlopen hebben. Hoewel er altijd onderwerpen kunnen zijn die toch met prioriteit in de planning opgenomen moeten worden streven we ernaar om dit proces verder te verbeteren. Onderwerpen waarover onvoldoende duidelijkheid is of waarover nog discussie bestaat zijn voor of tijdens de planningsdagen besproken in breakout sessies.

De breakouts voor PI-24 hadden vooral betrekking op een aantal procesmatige zaken, zoals een doorkijk naar de periode na IWT, afspraken over ondersteuning en inzicht in de werkwijze van end-to-end testen. De breakouts hebben niet geleid tot significante wijzigingen in de planning van PI-24.

Gepland in PI-24

De volgende onderdelen zijn gepland om te realiseren. Omdat de werkzaamheden nauwelijks over het realiseren van aanvullende functionaliteiten gaan is hieronder een andere indeling gehanteerd dan in voorgaande voornemensnotities. Naar de aard van het werk is dit soms vrij technisch, maar de link naar de beschrijving in Jira kan dan wellicht uitkomst bieden.

² Funnel = trechter. Dit wil zeggen een bak waar alle ideeën rijp en groen in terecht komen.

Business- en enabling features

Code	Beschrijving	Financieringsbron
PBDSO-754	Gebruikerstoepassingen: WCAG compliancy	Afbouw
PBDSO-848	IWTX.0.5 - VRK: Tijdreizen: Juridische regels kunnen zoeken op 'wat gold er toen'	Afbouw
PBDSO-865	GBT: Resultaat van ingesteld omgevingsoverleg per verzoek	Doorontwikkeling
PBDSO-938	STOP ontwikkeling: uitbrengen major release candidate	Afbouw
PBDSO-960	VRK: regelgeving die in de toekomst in werking treedt	Afbouw
PBDSO-1255	STOP ontwikkeling: Beschrijving & afstemming: parallele geldigheid - overgangsrecht	Uitbouw
PBDSO-1300	GBT: Restpunten verbeterd zoeken, onder andere pagineren en sorteren	Doorontwikkeling
PBDSO-1319	VRK/OZON: Verbeteringen weergave ontwerpregelingen	Afbouw
PBDSO-1354	Documenten op de kaart: inhoudsopgave niveau selectie	Aparte financiering
PBDSO-1390	eHerkenning Ketenmachtiging	Doorontwikkeling
PBDSO-1438	Formaliseren in CIMOI	Uitbouw
PBDSO-1440	Uitbreiding monitoring tot niveau 3	Afbouw
PBDSO-1464	LVBB implementatie: 141975: Hardening tbv livegang & Concurrent versioning	Afbouw
PBDSO-1610	download toekomstige instrumentversies mogelijk maken (regelingversie en regdata IO versie)	Afbouw
PBDSO-1733	GBT: Gerelateerde vraag & verzoeken kunnen traceren / notificeren (valideren)	Uitbouw
PBDSO-1735	VDK: Integraal tonen normwaarden op de kaart	Aparte financiering
PBDSO-1851	OZON: finetunen downloadservice	Afbouw
PBDSO-1868	Document op de kaart: Juridische weergave in VDK	Aparte financiering
PBDSO-1897	Loket: Helpcentrum afronden PI24	Doorontwikkeling
PBDSO-1898	Loket: Groter kaartdeel beschikbaar maken voor viewer PI24	Afbouw
PBDSO-1922	Geonovum: voortzetting ontwikkeling TPOD legger	Uitbouw

Beheeractiviteiten onder afbouw

Deze activiteiten kunnen inhoudelijk als beheer worden gezien, maar betreft specifieke activiteiten ten behoeve van de livegang. Deze features vallen onder afbouw.

PBDSO-1663	CLONE - Meerdere teams: Refactoring tbv stabiliteit, robuustheid en performance
PBDSO-1819	Geonovum: C - Basischeck uitvoeren
PBDSO-1835	Kadaster: Aansluiten op Kadaster archief
PBDSO-1670	Kadaster: Analyse - ondersteuning uitwerking TAM scenario's OW publicaties - TIMEBOX
PBDSO-1844	Kadaster: Analyse TPOD's compleetheid elementen
PBDSO-1843	Kadaster: Controle vergroten op testset

PBDSO-1839	Kadaster: Omgang met grote geometrieën verbeteren bij laden en uitleveren
PBDSO-1841	Kadaster: Performance analyse
PBDSO-1832	Kadaster: Performancetesten uitbreiden
PBDSO-1836	Kadaster: Procesrobustheid
PBDSO-1828	Kadaster: Testcoverage verhogen
PBDSO-1838	Kadaster: Testen overbruggingsfunctie onderbrengen in IKT
PBDSO-1826	Kadaster: urgente bevindingen oplossen (meerdere teams)
PBDSO-1842	Kadaster: UX-verbeteringen
PBDSO-1882	KOOP: Logging en Tracing productie klaar maken
PBDSO-1632	KOOP: Medewerkers DSO (RWS en Kadaster) toegang geven tot dashboard API-analytics
PBDSO-1888	KOOP: Timebox - Capaciteitsreserve tbv beheer PI-24
PBDSO-1884	KOOP: Timebox: Ondersteuning BGs, IKT & Softwareleveranciers PI-24
PBDSO-1883	KOOP: Validatie datum IWT > datum bekendmaking + Analysecapaciteit tbv KWS validaties PI-24
PBDSO-1620	RWS: Migratie naar Database as a Service
PBDSO-1896	RWS: PEN-testbevindingen / bevindingen (IKT) oplossen PI24

Beheerfeatures onder de categorie Beheer en Onderhoud

Onderstaand overzicht is niet bedoeld als sluitend overzicht van alles wat de teams aan beheer en onderhoud doen, maar geeft wel inzicht in een aantal belangrijke onderwerpen waar de teams (verder) aan werken met het oog op livegang. Deze features hebben als financieringsbron allemaal Beheer en Onderhoud.

PBDSO-1697	Kadaster: stelselcatalogus/IHR: Extra omgevingen
PBDSO-1700	Kadaster: stelselcatalogus/IHR: Backup en recovery testen
PBDSO-1706	Kadaster: Kaartmotor/VDK: Voorbereiding aansluiten op kaartmotor
PBDSO-1712	Kadaster: VDK: Merge met VRK 23.1 Merge met VRK 23.4 Merge met VRK 23.6
PBDSO-1796	RWS: Inrichten Disaster recovery
PBDSO-1797	RWS: Schaalbaarheid
PBDSO-1798	RWS: Teamoverstijgende performancetesten
PBDSO-1799	RWS: Stabiele content handhaven over alle omgevingen
PBDSO-1800	RWS: Monitoring en alerting
PBDSO-1801	RWS: Technisch draaiboek IWT
PBDSO-1802	RWS: Storingspagina

PBDSO-1803	RWS: IWT voorbereiding
PBDSO-1804	RWS: Continuous Delivery
PBDSO-1805	RWS: lifecyclemanagement
PBDSO-1806	RWS: implementatie SIEM-SOC
PBDSO-1807	RWS: aansluiten berichtenbox, digid en brp
PBDSO-1808	RWS: Exploitatieverplichtingen
PBDSO-1815	Geonovum: Inrichting ketenproces verwerking waardelijsten mutaties
PBDSO-1820	Geonovum: Bijdragen inrichting/borging configuratiemanagement standaarden en informatiemodellen
PBDSO-1821	Geonovum: Robuustheid voorbeeldbestanden
PBDSO-1822	Geonovum: Coördinerende rol standaarden
PBDSO-1824	Kadaster: Update dependencies / life cycle management
PBDSO-1825	Kadaster: NFR's (OZON)
PBDSO-1829	Kadaster: Impact analyse Kadaster prikboard
PBDSO-1830	Kadaster: Informatieproducten metadata handmatig laden
PBDSO-1831	Kadaster: Ondersteuning ontsluiten begrippen bruidsschat + AMvB's + Omgevingsregeling
PBDSO-1833	Kadaster: Ondersteunen Viewers
PBDSO-1834	Kadaster: Vectortiles + omgevingsdocumenten tegelijkertijd publiceren
PBDSO-1837	Kadaster: Documentatie verbeteren
PBDSO-1840	Kadaster: Realisatie beheerdashboard
PBDSO-1845	Kadaster: Helpteksten en gebruikersfeedback bij verstoringen up-to-date
PBDSO-1846	Kadaster: Externe referenties, pons en pop-up scherm fixen
PBDSO-1847	Kadaster: Ondersteunen aansluiting VDK op kaartmotor
PBDSO-1848	Kadaster: Monitoring: Doorontwikkeling Grafana dashboard
PBDSO-1849	Kadaster: Bijhouden services in BetterUptime
PBDSO-1869	FB - Top 5 functionaliteiten
PBDSO-1870	FB - Leveranciers draaiboek IWT
PBDSO-1871	FB - KOOP draaiboek IWT
PBDSO-1872	FB - DSO Draaiboek IWT
PBDSO-1873	FB - Uitvragen testen Codereview
PBDSO-1874	FB - Verhoogde dijkbewaking
PBDSO-1875	TAB - HA Axway en HA MQ
PBDSO-1876	TAB - Monitoring en Logging: verbeteren infra
PBDSO-1877	TAB - Testen AP LVBB
PBDSO-1878	C - Content draaiboek IWT
PBDSO-1879	FB - Ondersteunen leveranciers
PBDSO-1880	C - Laden Rijkscontent
PBDSO-1906	KOOP: Tactisch Overleg Plansoftwareleveranciers PI-24
PBDSO-1908	KOOP: Vragen, issue & CAB proces PI-24
PBDSO-1909	KOOP: Verbetering STOP-documentatie en schemata
PBDSO-1910	KOOP: Beheer van STOP door PR34 overdragen naar KOOP (PI-24)

PBDSO-1912	KOOP: Beheeroverleggen PI-24
----------------------------	------------------------------

Analysefeatures

Onderstaande features worden niet in PI-24 gerealiseerd, maar er vindt wel analysewerk op plaats in het komende kwartaal. Dit zijn dan ook features die de status "business idee" hebben en nog niet op de programma backlog staan.

PBDSO-1192	GBT: Vooroverleg in een vroeg(er) stadium (analyse)
PBDSO-1479	Robuustheid keten – garanties databehoud en voorkomen verweesde objecten
PBDSO-1488	Analyse Roadmap 2.0
PBDSO-1494	Documentatie API's in samenhang tbv Open Stelsel
PBDSO-1518	Samenhang release B
PBDSO-1558	STOP Ontwikkeling: Relevante niet-TPOD documenten vermelden in wijzigingsoverzicht
PBDSO-1569	STOP Ontwikkeling: Publicatie van PDF-documenten buiten publicatieblad PLOOI buitenom variant
PBDSO-1602	Technische mutatie waarmee alles te wijzigen is wat gewijzigd mag worden
PBDSO-1607	Geonovum, LVBB: uitwerken features Concurrent Versioning
PBDSO-1789	STOP ontwerp: Wijzigen GIO's ondersteunen in STOP
PBDSO-1810	Onderzoek of er meerdere GIO's en CIO's tegelijkertijd op een kaart kunnen worden weergegeven
PBDSO-1812	LVBB: uitwerking release B versiebeheer t.b.v. ontwikkelteam (analyse)
PBDSO-1852	IHR: Impact-analyse: plannen met foute metadata tonen in combinatie met geldende regelgeving ->
PBDSO-1853	Stelselcatalogus: Analyse gesplitst ophalen metadata en data bij OZON, RTR en KOOP

Bovenstaand overzicht bevat niet al het werk dat teams oppakken. Ter illustratie: het team Gebruikerstoepassingen neemt verschillende kleinere verbeteringen mee die niet als aparte features zijn gekwalificeerd. Ook known issues zijn doorgaans niet als feature beschreven. Hierop kan echter ook geen commitment worden gegeven, omdat nieuwe bevindingen altijd tegen bekende bevindingen geprioriteerd moeten worden.

Uitzonderingsvoorstellen op de stabiliseringsperiode

In het planningsproces zijn voor PI-24 geen nieuwe onderwerpen naar voren gebracht waarover een uitzonderingsbesluit voorgelegd moet worden m.b.t. de stabiliseringsperiode. De beperkte functionele wijzigingen die gepland zijn betreft leftovers uit PI-23.

Aan welke GPVE-eisen binnen Basisniveau wordt nog niet volledig voldaan na PI-24?

Door de benodigde features aan capabilities en GPVE eisen te koppelen kan inzichtelijk worden gemaakt welke capabilities na PI-24 nog niet geheel zijn ingevuld en welke GPVE eisen binnen Basisniveau nog niet volledig gerealiseerd zijn bij inwerkingtreding.

Over het algemeen bestaat de lijst uit zaken die ofwel betrekking hebben op niet-functionele eisen (bijvoorbeeld onderdelen van de WCAG-compliance) ofwel op onderdelen uit het Basisniveau waarvan eerder al is afgesproken om deze wel binnen de definitie van het Basisniveau te houden maar pas na inwerkingtreding te implementeren. Het is dan ook niet zo dat al het onderstaande nog voor inwerkingtreding gereed moet zijn.

Volgens de indeling van de Business Capabilities is het overzicht als volgt:

Capability (1.1) Kunnen gebruiken omgevingsdocumenten

Functionele eisen rond oriënteren

ORN07 (status van een besluit)

Status informatie besluit (uitgesteld tot release B)

Verder is er een wens ontstaan om een document gerichte viewer te ontwikkelen ten behoeve van met name de rechtelijke macht. Dit is geen onderdeel van het basisniveau, maar wordt ontwikkeld ten dienste van de uitvoeringspraktijk. Er is nu een prototype ontwikkeld, dat voor inwerkingtreding nog wordt doorontwikkeld tot een tijdelijke viewer die geschikt is om in productie te gebruiken. Parallel wordt als aanloop naar een definitieve oplossing de ontwikkeling van een documentgerichte viewer gebaseerd op de Viewer Regels en Kaart ontwikkeld³.

Capability (2.1) Kunnen opstellen en indienen A/M

IND12: Ambtshalve opvoeren van een aanvraag of melding. Dit onderdeel is in de planning na IWT geplaatst.

Capability (3.1) Kunnen aanleveren omgevingsdocumenten

Functionele eisen rond het aanleveren van omgevingsdocumenten:

Nog af te ronden: ROD05b (concurrent versioning), 08c (complexe mutatiescenario's), 09 (statuswijzigingen)

Binnen de huidige functionaliteit is aanlevering van omgevingsdocumenten gerealiseerd.

Vrijwel alle typen omgevingsdocumenten zijn bestuurlijk vastgesteld. Er loopt nog wel procedure voor bestuurlijke vaststelling van het doorontwikkelde projectbesluit (ROD02a-1)

³ Dit gebeurt in een aparte "kopie" van de Viewer Regels en Kaart om daarmee geen risico's te lopen in de huidige Viewer tot inwerkingtreding.

Verder is er een beperking afgesproken van de variaties in muteren tot de sequentiële basisvariaties (als afspraak met plansoftware leveranciers en koepels om de implementatie van de wet mogelijk te maken). Ingewikkeldere mutatie/consolidatiescenario's worden na inwerkingtreding gerealiseerd. Deze realisatie zal in concurrent versioning (het ondersteunen van meerdere versies van de software tegelijkertijd) worden uitgebracht om geen onderbreking van dienstverlening te veroorzaken.

Omgevingsinstrumenten programma, afwijkvergunning en Natura 2000 zijn uitbouwelementen, maar in nov. 2019 op verzoek van OGB onderdeel geworden van het IWT-niveau.

Eis ROD05b heeft betrekking op concurrent versioning. Dit zal pas met STOP release B volledig in de keten operationeel zijn.

Capability (3.2) Kunnen valideren omgevingsdocumenten

Functioneel kan de LVBB en DSO-LV aanleveringen aan het BHKV valideren. Dit is een proces van:

1. Controle volledigheid aangeleverde opdracht
2. Validatie van de OP levering
3. Validatie van de Geo objecten
4. Kruisvalidaties
5. Proefpublicatie
6. Proefconsolidatie/registratie

Ten behoeve van de validatie van omgevingsdocumenten is een validatiematrix opgesteld. In de documentatie daarbij is aangegeven op welke validatieonderdelen de aanlevering daadwerkelijk wordt gecontroleerd.

Capability (3.4) Beschikbaar stellen omgevingsdocumenten

Eisen op het gebied van INSPIRE :INS01, 02, 03, 06

Inspire is een verplichting die in het OGB van 16 april 2021 met toestemming is uitgesteld tot na inwerkingtreding. Dit is tevens afgestemd met de beheerders van INSPIRE.

Eisen op het gebied van archivering

Eis: ARC01 (duurzame toegankelijkheid conform de Archiefwet)

Alle DUTO vereisten zijn vrijwel ingevuld. Hier dienen nog de spreekwoordelijke puntjes op de I te worden gezet. Onderstaande tabel geeft hier een overzicht van:

Programma
Aan de slag met de
Omgevingswet

ARC / DuTo-eisen	Verantwoordelijke	LVBB	OZON	CAT	IHR	VR&K	OW-Loket	GBT	TR	SWF	KNP	O-portaal	B-portaal
Informatiemodel		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Risicoklassen		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Vastgestelde selectielijst		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Vindbaar		nvt	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	90%	100%
Weergave		nvt	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Export		nvt	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Inzagerrecht		nvt	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	90%	90%
Gedetailleerde weergave		nvt	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Beveiligd		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	90%	100%
Standaard formaat		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Metagegevens		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Vernietiging		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Score ARCO1		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	99%	98%	99%
													99,7%

Specifieke GAS/Global Content Raamwerk / Informatieobjecttypen
OGAS H8.1/Omgevingsbesluit/PIA
Informatieobjecttypen
DUTo Scans
DUTo Scans
DUTo Scans
DUTo Scans
DUTo Scans
DUTo Scans
OGAS, DUTo Scans
DUTo Scans, specifieke GAS'en
Indien beschreven, dan 100%
Verwijderfunctionaliteit aanwezig, dan 100%

Niet functionele eisen op het gebied van compliancy, beheer enz.

Eisen: LOK02 (loket ingericht o.b.v. gebruikersperspectief), 03 (digitale toegankelijkheid), 06 (taalniveau B1)

B1 taalniveau, WCAG ambitie A en/of AA

BEH01 (ISO25010), 03 (monitoring): Afronden inrichting Non-Functional Requirements.

NB: er is niet altijd een duidelijke norm voor wanneer deze eisen compleet ingevuld zijn. De verwachting is dat hieraan gewerkt blijft worden op basis van feedback uit het oefenen en testen en ook in de eerste periode na inwerkingtreding. In het afgelopen kwartaal is flink aan monitoring gewerkt, dit loopt nog door in PI-24. Omdat in PI-24 nog gebruik gemaakt wordt van iFrames in het loket kan het WCAG niveau niet hoger uitvallen dan B. Dit is overigens vergelijkbaar met de meeste websites van de overheid.

Risico's PI-24

In het planningsproces zijn een aantal risico's naar voren gekomen die we als PI-risico's onderkennen. Deze risico's worden ingebracht in het reguliere risico management proces.

1. Capaciteit van teams is onvoldoende voor de extra vraag rond IWT.

Denk hierbij aan extra ondersteuningsvragen of bevindingen waardoor activiteiten rond livegang in het geding komen. We zullen hier met name de lijnen kort moeten houden. Capaciteit is schaars maar ook niet eenvoudig bij te schakelen. Teams werken al langere tijd aan zaken als het harmoniseren van de stelselonderdelen (bijvoorbeeld gelijke database platforms) zodat de capaciteit die er is wat breder inzetbaar is.

2. De druk op de planning van PI-24 is extra hoog omdat er maar 4 ontwikkelsprints zijn die mee kunnen in de laatste release voor IWT.

De planning is haalbaar, maar laat hiermee weinig ruimte voor onvoorziene zaken of verstoringen die met prioriteit opgepakt moeten worden. Dit raakt ook aan het eerste risico.

3. Het politieke proces en de onzekerheid rond de IWT-datum werken verlamdend op BG, koepels en ontwikkelteams.

We zien verschillende gevolgen van deze onzekerheid:

- Partijen met een politiek belang laten zich uitgebreid en regelmatig met weinig respect uit in de media, wat de motivatie in de teams schaadt.
- Partijen nemen een afwachtende houding aan vanwege de onzekere situatie.
- Partijen kiezen al voor een plan B omdat zij niet willen wachten.
- Er gaat veel tijd zitten bij het programma om scenario's uit te werken waarbij 1 januari mogelijk blijft maar vervolgens uitstel ook verwerkt kan worden.
- Ontwikkelaars missen het vertrouwen dat zij nu echt naar de (voorlopige) eindstreep kunnen werken, wat normaal gesproken zeer motiverend zou zijn om de schouders eronder te zetten.

Op dit moment kunnen wij niet veel anders doen dan de eerder gehanteerde lijn aanhouden: het politieke proces staat op zichzelf, het is aan de Kamer om besluiten te nemen. Voor ons geldt dat er pas een nieuwe situatie is wanneer er ook daadwerkelijk een nieuw besluit over de inwerkingtreding is genomen. Wij blijven daarom tot nader order werken aan livegang per 1 januari 2023.

4. Kennis van TPOD's en bevindingen

Uit de TMR komt nog vaak het beeld naar voren dat bij oefenende partijen de kennis ontbreekt om op een juiste manier te oefenen. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de feedback die wordt gegeven, maar ook uit informatie die het aansluitteam ontvangt om in te regelen.

Kennisopbouw zou in de komende tijd nog extra aandacht moeten krijgen.

5. Impact en uitvoerbaarheid TAM's is onbekend en daarmee ook de capaciteitsvraag

TAM's hebben niet allemaal een impact op de ontwikkelteams, maar soms is er wel wat nodig wat van tevoren niet altijd is onderkend. Dit maakt dat het verder gereed maken van de TAM's voor IWT onverwachte impact op de planning van teams kan hebben. Een voorbeeld is de tijdelijke oplossing voor het kunnen bekijken van concept plannen in het geval van de TAM-IMRO.

6. Vanwege het moeten hanteren van 2 "branches" voor de ontwikkeling in december is het risico dat componenten onvoldoende integreren.

Ontwikkeling in meerdere branches is in de DSO-omgeving slechts voor korte termijn houdbaar, omdat anders de integratie te complex wordt en teveel dubbel werk gedaan moet worden. De opgave is dan ook deze werkwijze tot een zo kort mogelijke periode te beperken.

7. Oefenen is niet representatief (t.a.v. bijvoorbeeld omvang en complexiteit), waardoor niet-happy flow onvoldoende beproefd blijft.

We zien dat er flinke stappen gemaakt worden in het oefenen en testen waarbij content steeds dichterbij de realiteit komt. De zorg is hiermee echter niet weg. Mogelijk is er een relatie met kennis/capaciteit bij BG die hier ook de ruimte voor moeten vinden. Zowel in het oefenen als bij het IKT testen komen relatief weinig complexe situaties voorbij.

Bijlage: Toepassing van SAFe, kaders en werkwijze

Ontwikkeling op basis van SAFe/Agile

Wij ontwikkelen het DSO stapsgewijs. Elk kwartaal bepalen de opdrachtgever, de koepels en de ontwikkelorganisaties samen de inhoud en de prioritering van de functionaliteiten die we gaan bouwen. Hierbij gaat de voorkeur uit naar onderdelen die direct gebruikswaarde hebben.

Kaders

De Doelarchitectuur v3.2 en het Globaal Programma van Eisen v2.42 vormen de belangrijkste kaders voor de ontwikkeling. Het GPvE beschrijft de eisen voor het basisniveau. De realisatie van DSO richt zich op het basisniveau, waarbij er gezien het globale karakter van de eisen altijd sprake is van interpretatie en inzicht door de gebruikspraktijk.

Op het gebied van content bestaat naast het GPVE en de Doelarchitectuur een Globaal Contentraamwerk, die functies, bronnen, verantwoordelijkheden enzovoorts bevat van content die in het DSO wordt gebruikt.

Tenslotte vormen de al genoemde afspraken over de stabiliseringsperiode geen inhoudelijk, maar wel een procesmatig kader.

Demand en prioritering

Het afronden van het eisenpakket uit het GPVE heeft niet de hoogste prioriteit. We verwachten dan ook niet op voorhand dat daar in het komende kwartaal grote stappen in gezet worden. Activiteiten of ontwikkelwerk ten behoeve van robuustheid, performance of compliance⁴ zijn niet altijd expliciet te koppelen aan onderdelen die in de kaders zijn benoemd.

In het planningsproces geven koepels aan waar voor hun achterban de grootste prioriteiten liggen, waarna de ontwikkelpartijen hierop inzichtelijk maken wat zij haalbaar achten in het komende kwartaal. We hebben in het planningsproces ervaren dat ondanks terughoudendheid bij de koepels in het vragen om functionaliteiten er een relatief groot verschil zat tussen de functionele vraag enerzijds en het aanbod hierop van de ontwikkelpartijen anderzijds.

Tot en met de PI-dagen is indringend en constructief gesproken over deze verschillen en hoe deze overbrugd konden worden. Enkele functionaliteiten zijn als nog in de planning opgenomen ten koste van andere werkzaamheden, over een aantal andere onderwerpen zijn afspraken gemaakt om het in komende PI te analyseren wat een minimale variant of alternatief kan zijn, zodat er tenminste aan het einde van het kwartaal inzicht is in de impact en haalbaarheid van deze onderwerpen voor inwerkingtreding. Waar nodig kan dan ook interbestuurlijke besluitvorming in gang gezet worden hierover.

⁴ Compliance = voldoen aan externe regelgeving op het gebied van veiligheid, toegankelijkheid, archivering enz.